

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Joxepa Elizondo Ormaetxea

*Aduna,
Gipuzkoa
(1933)*

Aurkibidea

Biografia

Joxepa Adunako Ulanberro baserrian jaio zen. Aita jaiotetxe berekoa zuen, eta ama ere Adunarra. Alaba bakarra zen Joxepa, eta etxean lanerako gutxi izanik, beti zuten morroiren bat etxean, eta osaben laguntza ere bai. Gerra hasi zenean hiru urte besterik ez zituen arren, ondo gogoratzen du etxean soldaduak eduki zituztenekoa; leihotik aterata ametrailadora nola ikusten zuen. Gazterik ezkondu zen, hamazazpi urterekin. Geroztik, Ulanberron bizi izan da.

Zintak

ADU-005

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Artetxe, Miren
- **Data:** 2010-08-28
- **Iraupena:** 47 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Arteaga, Karmele

Pasarteak

1. Aste Santuko su berria eta ur bedeinkatua

- **Erref:** ADU-005/008
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:12:26. **Bukatu:** 00:13:19
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:

Larunbat Santu egunean su berria eta ur bedeinkatua ekartzen zituzten etxera elizatik. Orain gauza horiek ez dira egiten.

2. Baserriko lana gogorra, miseriz betetako bizitza

- **Erref:** ADU-005/009
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:13:19. **Bukatu:** 00:15:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Etxeko lanak nolakoak izaten ziren kontatzen du. Baserriko lana gogorra zela dio. Bizitza miserablea zeramaten.

3. Garia nola jarri eta biltzen zuten

- **Erref:** ADU-005/011
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:16:11. **Bukatu:** 00:18:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak
- Baserrria » Baserriko lanak » Garia
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Gariak lana handia zuen. Lan haiek azaltzen ditu. Garia kentzerakoan aza jartzen zuten. Garia jotzeko beroa behar izaten zen. Garia jotzeko lastoa erabiltzen zen. Oraingo gazteek ez dakite hura zer zen.

4. Behiak mendira eramaten

- **Erref:** ADU-005/012
- **Iraupena:** 0:01:39. **Hasi:** 00:18:31. **Bukatu:** 00:20:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko lanak
- Baserrria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

Behiak mendira eramaten zituen eta hainbat arazo izaten zituen. Gaur egun gauzak asko aldatu dira, zeruan bizi gara.

5. Arropak erreka losan garbitzen zituzten

- **Erref:** ADU-005/013
- **Iraupena:** 0:02:00. **Hasi:** 00:20:10. **Bukatu:** 00:22:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserrria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Gurasoen bizimodua lana besterik ez zen. Orain hainbat tresna ditugu etxean laguntzeko. Garai batean arropak nola garbitzen zituzten kontatzen du, erreka joanda.

6. Soldaduak etxean eta hildakoak inguruko etxeetan

- **Erref:** ADU-005/014
- **Iraupena:** 0:03:22. **Hasi:** 00:22:10. **Bukatu:** 00:25:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Etxean soldaduak izan zituztela gogoratzen du. Metrailadoreak etxean non gordetzen zituzten ez du ahaztu. Ondoko baserriko seme zaharrena orduan hil zuten. Oiloak harrapatzeko soldaduek trikimailuak erabiltzen zituzten. Beldur handia pasa zuten egun haietan.

7. Gerra ondoren fraideak eskean

- **Erref:** ADU-005/015
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:25:32. **Bukatu:** 00:27:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:

Senarraren etxean sardina zaharra erdi bana jaten omen zuten gerra ondorenean. Eskera etortzen zitzaizkien, fraideak ere bai.

8. Erosketak Adunako dendan bertan

- **Erref:** ADU-005/018
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:30:27. **Bukatu:** 00:32:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak

Laburpena:

Esnea erosteko txartel bat erabiltzen zuten. Enkarguak ere apuntatu egiten zizkieten eta hilaren azkenean ordaindu. Denda hura Adunan bertan zegoen. Denetatik saltzen zuten.

9. Festetan ezagutzen zituzten mutilak

- **Erref:** ADU-005/020
- **Iraupena:** 0:01:04. **Hasi:** 00:34:34. **Bukatu:** 00:35:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Beste toki batzuetara jaietara
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Festara joaten zirenean mutilak atzetik etortzen zitzaizkien neskei. Bezperak entzun ondoren korrika Zizurkilera joaten ziren. Soineko politak janzten zituzten.

10. Nolako arropak eta oinetakoak erabiltzen zituzten

- **Erref:** ADU-005/022
- **Iraupena:** 0:03:27. **Hasi:** 00:38:20. **Bukatu:** 00:41:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Garai haietako soinekoak nolakoak izaten ziren kontatzen du. Alpargatak edo zapatila zuriak erabiltzen zituzten. Makillajerik ez du sekulan erabili. Gauza horiek engainatzeko besterik ez dute balio. Bada hori kontatzen duen abesti bat. Ilea nola zaintzen zuten.

11. Eliza kontuak asko aldatu dira

- **Erref:** ADU-005/024
- **Iraupena:** 0:03:10. **Hasi:** 00:42:48. **Bukatu:** 00:45:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:

<p>Jauna hartzera baraurik joan behar izaten zen. Bulak zer ziren kontatzen du, hildakoen gainean jartzen zirenak. Gauzak aldatu arren Jainkoa bera dela dio. Infernua eta linboari buruz asko hitz egiten zen. Bataiatzera lehenbailehen eramaten zituzten umeak.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-06-08

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com